

REFERAT Folkeoplysningsudvalget d. 15-04-2024

Mødedato Mandag d. 15. april 2024 kl. 17:00

Mødested Lokale 1, Slagelse Bibliotek

Mødedeltagere Nicki Ottevig, Jacob Berger Frederiksen, Per Bech (Afbud), Jørn C. Nielsen, Helle Jacobsen, Britta Huntley (Afbud), Rie Thomsen, Kim Stendorf, Andreas Schou Pedersen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden (B).....	3
Drøftelse af samarbejdet mellem kommune og frivillige - case Livsparken (D).....	5
Sundhedsprofilen i Slagelse Kommune (O).....	7
Gensidig orientering (O).....	11
Input til kommende møder (B).....	14
Kommunikation (B).....	16
Godkendelse af referat (B).....	18

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden (B)

1. Godkendelse af dagsorden (B)

Sagsnr.:

Åbent

Kompetence

Folkeoplysningsudvalget

Beslutningstema

Folkeoplysningsudvalget skal godkende dagsordenen.

Indstilling

Chef for Kultur, Fritid og Borgerservice indstiller,

- 1. at** Folkeoplysningsudvalget godkender dagsordenen

Beslutning i Folkeoplysningsudvalget den 15. april 2024

Fraværende: Britta Huntley (A), Per Bech (FOU)

At 1: Godkendt.

Punkt 2: Drøftelse af samarbejdet mellem kommune og frivillige - case Livsparken (D)

23-005249

2. Drøftelse af samarbejdet mellem kommune og frivillige - case Livsparken (D)

Sagsnr.: 23-005249

Åbent

Kompetence

Folkeoplysningsudvalget

Beslutningstema

Folkeoplysningsudvalget kan drøfte samarbejdet mellem kommunen og de frivillige kræfter der er i forbindelse med opførelse af sådanne initiativer.

Indstilling

Chefen for Kultur, Fritid og Borgerservice indstiller,

1. at Folkeoplysningsudvalget drøfter initiativet og samarbejdet mellem parterne

Sagens indhold

I november 2022 åbnede der en ny skaterpark i Slots Bjergby. Livsparken er et bevægelses- og fællesskabsområde, hvor børn og unge selv har været inddraget i skabelsen og udviklingen af parken. Livsparken skulle danne ramme for selvorganiseret idræt og bevægelse som fx. gadeidræt i form af bl.a. skateboard, løbehjul og rulleskøjter.

Initiativet til projektet blev taget af frivillige ildsjæle fra lokalforeningen Hashøj Nordvest, og blev økonomisk støttet af Slagelse Kommune og fonde som f.eks. Nordea-fonden. De frivillige har i samarbejde med kommunen og tegnestuen Glifberg & Lykke stået for selve opførelsen af parken.

Frivillig initiativtager og medlem af Folkeoplysningsudvalget Rie Thomsen vil sammen med Heidi Pico fra Lokalforeningen Hashøj Nordvest på mødet give deres perspektiver på samarbejdet mellem kommunen og de frivillige initiativtagere af projektet.

Retligt grundlag

Ingen bemærkninger.

Handlemuligheder

Ingen bemærkninger.

Vurdering

Administrationen anbefaler at punktet drøftes.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Ingen bemærkninger.

Beslutning i Folkeoplysningsudvalget den 22. februar 2024

Beslutningen vil foreligge til mødet

Beslutning i Folkeoplysningsudvalget den 15. april 2024

Fraværende: Britta Huntley (A), Per Bech (FOU)

At 1: Rie Thomsen orienterede om samarbejdet og FOU drøftede processen/samarbejdet. Der var især fokus på inddragelsen af de frivillige og interessenterne.

Punkt 3: Sundhedsprofilen i Slagelse Kommune (O)

22-007821

Bilag

Bilag 1 - Sundhed i tal i Slagelse Kommune

3. Sundhedsprofilen i Slagelse Kommune (O)

Sagsnr.: 22-007821

Åbent

Kompetence

Folkeoplysningsudvalget.

Beslutningstema

Folkeoplysningsudvalget orienteres om Sundhedsprofilen 2021, herunder udviklingen i borgernes sundhed, trivsel og sygdom fra 2010 til 2021.

Indstilling

Sundheds- og Ældrechefen indstiller,

1. **at** udvalget tager sagen til orientering.

Sagens indhold

I denne sag orienteres Folkeoplysningsudvalget om resultaterne af Sundhedsprofilen, som blev gennemført i 2021.

Baggrund for Sundhedsprofilen 2021

Sundhedsprofilen er en stor spørgeskemaundersøgelse af sundhed, trivsel og sygdom i den unge og voksne befolkning (16+ årige). Sundhedsprofilen laves på baggrund af en national aftale fra 2009, om udarbejdelse af sammenlignelige sundhedsprofiler i alle regioner og kommuner. Den første Sundhedsprofil blev gennemført i 2010 og siden er der udarbejdet sundhedsprofiler i 2013, 2017 og 2021. I Slagelse Kommune er det Folkesundhed, der er tovholder for indsamling af data og formidling af resultaterne fra Sundhedsprofilen.

Sundhedsprofilen giver mulighed for, at følge danskernes sundhed, trivsel og sygdom over tid. Sammenholdt med oplysninger om borgernes køn, alder, uddannelsesniveau og arbejdssituation, kan Sundhedsprofilen pege på sundhedsmæssige udfordringer i forskellige befolkningsgrupper, og dermed vise, hvor der er behov for indsatser.

Socioøkonomi, demografi og ulighed i sundhed

I Sundhedsprofilen opdeles kommunerne i tre kommunesocialgrupper baseret på uddannelsesniveau, andel udenfor arbejdsmarkedet og gennemsnitlig bruttoindkomst. I flg. denne inddeling kategoriseres Slagelse Kommune som en socioøkonomisk udfordret kommune dvs. Slagelse Kommune placeres i den laveste kommunesocialgruppe. Den socioøkonomiske position hænger sammen med forskellige sundhedsparametre fx er svær overvægt mere udbredt i socioøkonomisk dårligt stillede kommuner end i de bedre stillede kommuner.

Demografi er vigtigt at have for øje fx er multisygdom mere udbredt i kommuner med mange ældre borgere, og den demografiske udvikling med et stadigt stigende antal ældre påvirker udviklingen på sundhedsområdet, fordi forekomsten af langvarig sygdom stiger i takt med stigende alder.

På langt de fleste parametre i Sundhedsprofilen er der social ulighed i sundhed. Dette ses bl.a. i forekomsten af forskellige sygdomme, tobaksbrug og overvægt, som alt sammen er mest udbredt blandt borgere med lavt uddannelsesniveau og borgere udenfor arbejdsmarkedet.

I det følgende beskrives udvalgte resultater og indsigter fra Sundhedsprofilen 2021. I bilag 1 ses et udsnit af data fra Sundhedsprofilen for Slagelse Kommune.

Rygning og tobak

De seneste ti år er der sket et fald i andelen af daglige rygere i Slagelse Kommune. I 2010 røg knap hver 4. borger dagligt (23,6%) hvilket i 2021 er faldet til mindre end hver 5. borger (17,4%). Samme positive udvikling ses i forhold til ikke-rygere, der udsættes for passiv rygning (fra 14,5% i 2010 til 4,2% i 2021). Den positive udvikling på tobaksområdet er et resultat af både nationale, regionale og lokale indsatser og tiltag.

Det største fald i andelen af daglige rygere, er sket blandt de 16-24-årige (fra ca. 20% i 2010 til 11,4% i 2021). Dog er den daglige brug af snus, nikotinposer eller anden røgfri tobak tilsvarende højest i denne aldersgruppe (7,4%) (Regionstal).

Daglig rygning er mest udbredt blandt mænd, borgere i alderen 45-64 år, borgere med udelukkende grundskole/gymnasial uddannelse, førtidspensionister, arbejdsløse, øvrige ikke-erhvervsaktive og borgere, der ikke bor med en partner eller børn.

Overvægt, kost og fysisk aktivitet

I Slagelse Kommune angiver knap hver 4. borger at være svært overvægtig (BMI over 30). I 2010 var dette tal 15,4%. Inkluderet tallene for moderat overvægt (BMI mellem 25-30) er 59,6% af den voksne befolkning i Slagelse Kommune overvægtige.

Svær overvægt er især udbredt blandt de 35-64 årige, borgere udelukkende med grundskole/gymnasial uddannelse eller kort uddannelse samt førtidspensionister, arbejdsløse og øvrige ikke-erhvervsaktive. Der er en tæt sammenhæng mellem overvægt og sundhedsadfærd, herunder kost og fysisk aktivitet, men også dårligt mentalt helbred (Regionstal).

Mere end hver femte borger i Slagelse Kommune, har et usundt kostmønster (21,2%). Dette er steget fra 2010, hvor andelen var 13,8%. Et usundt kostmønster er karakteriseret ved lavt indtag af frugt, grønt og fisk samt et højt indtag af mættet fedt. Hertil kommer at næsten to ud af tre borgere (62,6%) ikke lever op til WHO's anbefalinger for fysisk aktivitet på 2,5 til 5 timers fysisk aktivitet om ugen.

Alkohol og stoffer

Der er generelt en positiv tendens over tid i forbruget af alkohol. I 2010 havde 24% af borgerne i Slagelse Kommune et alkoholforbrug på over 10 genstande, hvilket er faldet til 15,1% i 2021. Tilsvarende er ugentligt rusdrikkeri (mere end 5 genstande ved samme lejlighed) faldet fra 12% i 2013 til 8,5% i 2021. Andelen af borgere med tegn på problematisk alkoholadfærd i Slagelse Kommune var i 2010 13,5% mod 11,4% i 2021.

Problematiske alkoholadfærd er mest udbredt blandt mænd, de 55-79 årige, borgere med kort eller lang videregående uddannelse, arbejdsløse samt borgere med dansk eller anden vestlig baggrund. Rusdrikkeri er mest udbredt blandt de 16-24 årige (Regionstal).

Ca. 2% af adspurgte borgere i Region Sjælland har prøvet hash indenfor den seneste måned. Tilsvarende har 0,6% prøvet andre stoffer den seneste måned. Dette er stort set uændret fra 2013 og 2017. Data på stofområdet findes ikke på kommune-niveau.

Mental sundhed og ensomhed

Den mentale sundhed har udviklet sig i en negativ retning over flere år. I 2013 angav 81,4% af borgerne i Slagelse Kommune, at de var tilfredse med livet. Denne andel er faldet til 74,6% i 2021. Andelen af borgere med dårlig mentalt helbred er tilsvarende steget fra 11,5% i 2010 til 17,9% i 2021. Næsten en tredjedel af borgerne i Slagelse Kommune oplever en højere grad af stress (32,2% i 2021 mod 25,5% i 2010) og 13,7% føler sig ensomme (11,3% i 2017).

Det er særligt de unge i alderen 16-24 år, som er udfordret på deres mentale sundhed, hvor kun 59,8% er tilfredse med livet, mod 76,1% samlet set for alle borgere i regionen. Tilsvarende oplever 43% af de unge en højere grad af stress, mod 28,7% samlet (Regionstal).

Kroniske sygdomme og multisygdom

Multisygdom dvs. forekomsten af mindst to samtidige, langvarige sygdomme hos den enkelte borger er et stigende problem. Ud over større dødelighed forbindes multisygdom også med bl.a. fysisk funktionsnedsættelse, større behov for hjælp og nedsat livskvalitet. Forekomsten er tæt forbundet med alder og sociale forhold.

I Slagelse Kommune er andelen af borgere med multisygdom steget fra 27% i 2013 til 35% i 2021. Dvs. mere end hver tredje borger har mindst to langvarige sygdomme som fx KOL, diabetes, kræft, psykiske lidelser, gig, astma, allergi el.lign.

Forekomsten af enkeltsygdomme er også steget. Andelen af borgere i Slagelse Kommune som har KOL er 6,9%, andelen med diabetes er 8,1% og andelen med hjertekarsygdom er 5,9%.

Forekomsten af de fleste langvarige sygdomme øges markant med stigende alder. Multisygdom er mest udbredt blandt borgere over 55 år, borgere med lavt uddannelsesniveau og borgere udenfor arbejdsmarkedet.

Retligt grundlag

Sundhedslovens § 119, stk. 1 og 2.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for ved varetagelsen af kommunens opgaver i forhold til borgerne, at skabe rammer for sund levevis, og for at etablere forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne.

Handlemuligheder

Ingen bemærkninger.

Vurdering

Det er administrationens vurdering, at Sundhedsprofilen 2021 er et vigtigt prioriteringsværktøj ift. den fremtidige forebyggende og sundhedsfremmende indsats i Slagelse Kommune.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Tværgående konsekvenser

Sundhedsprofilens resultater har relevans på tværs af fagområder, politiske udvalg, råd, nævn og øvrige udvalg fordi sundhed og trivsel blandt borgerne kan indtænkes aktivt i tilrettelæggelsen af kommunens og øvrige aktørers ydelser og tilbud.

Sagens videre forløb

Ingen bemærkninger.

Beslutning i Folkeoplysningsudvalget den 15. april 2024

Fraværende: Britta Huntley (A), Per Bech (FOU)

At 1: Taget til orientering.

Bilag

22-015151-18 Bilag 1 - Sundhed i tal i Slagelse Kommune

Punkt 4: Gensidig orientering (O)

22-015151

Bilag

Bilag 1 - DGI Medlemstal 2018-2023, Slagelse Kommune

4. Gensidig orientering (O)

Sagsnr.: 22-015151

Åbent

Kompetence

Folkeoplysningsudvalget

Beslutningstema

Folkeoplysningsudvalgets (FOU) medlemmer og administrationen orienterer om aktuelle henvendelser, tiltag, projekter m.v.

Indstilling

Chefen for Kultur, Fritid og Borgerservice indstiller,

1. at Folkeoplysningsudvalget orienteres

Sagens indhold

1. Orientering fra Udvalgsformanden
2. Orientering fra Udvalgsmedlemmer
3. Orientering fra administrationen

Økonomisk status på folkeoplysningsområdet

Udvalget informeres om status på økonomi på det folkeoplysende område. Områderne er ajourført op til deadline for udsendelse af dagsorden.

	Budget 2024	Forbrug	Restbudget
Tilskud til leder- og lærerlønninger	5.999.881	2.999.764	3.000.117
Lokaletilskud til aftenskoler, øerne	20.000	19.934	66
Lokaletilskud til aftenskoler, særlige lokaler	452.333	0	452.333
I alt, Folkeoplysende voksenundervisning	6.472.214	3.019.698	3.452.516
Medlemstilskud	3.500.000	-12.085	3.512.085
Lokaletilskud til foreninger	4.000.000	67.186	3.932.814
Tilskud til leder- og instruktøruddannelse	651.399	-2	651.401
I alt, Folkeoplysende foreningsarbejde	8.151.399	55.099	8.096.300
Udviklingspuljen	100.000	0	100.000
I alt	14.723.613	3.074.797	11.648.816

Status på medlemstal lokalt og på landsplan

DGI's Medlemstal viser, at 1,87 millioner danskere er medlem af en af DGI's foreninger. Medlemstallene for 2023 viser, at de 6.740 idrætsforeninger, der er med i DGI, i alt har 1.867.765 medlemmer. Det er 96.119 flere medlemmer end 2022, hvilket svarer til en stigning på 5,4 procent. Medlemstallet i 2023 er dermed det højeste nogensinde.

I Slagelse Kommune er medlemstallet i 2023 på 26.098. I 2022 var medlemstallet på 25.813 hvilket betyder en stigning på 1,1 procent. I Bilag 1 kan udviklingen fra 2018 til 2023 ses for Slagelse Kommune.

Nyt Åben Skole Idrætspartnerskab med Skælskør Tennisklub

Fritidsafdelingen har indgået en ny partnerskabsaftale med Skælskør Tennisklub, som fra maj til og med juni 2024 skal afholde forløb på skoleområdet. I alt bidrager klubben med 9 aktivitetsgange med fokus på tennis for hhv. 3., 4., 5., 6. og 7. klasse på Solskinsskolen.

Gennem indsatsen styrkes samarbejdet mellem skoler og det lokale idræts- og fritidsliv og der skabes forudsætninger for, at børn og unge bliver præsenteret for forskellige idrætter i løbet af skoledagen.

Status på Velfærdsalliancen med DBU

Flere af de nuværende projekter i samarbejde med DBU er fortsat aktive, herunder Fodbold for Hjertet (SBI og B73), Get Movin (indsats ang. pigefodbolden) samt Ombold (Toften og SBI) alle tre projekter kører godt og har stor tilslutning.

Ungeenhedens projekt med SBI og DBU, Fodbold for Fremtiden sluttede pr. 1/4 2024. Der har været stor tilslutning til projektet og siden andet forløb startede april 2023, har der været 87 aktive unge igennem.

Vinterferie med Get2Sport

I uge 7 var der godt gang i vinterferieaktiviteterne med Get2Sport i Slagelse og Korsør. SVØM Slagelse Korsør afholdt et svømmeevent i samarbejde med Moving Youth i Korsør Svømmehal. Omkring 100 børn fra både Motalavej og Ringparken deltog i vandet sammen med omkring 30 forældre. Efterfølgende var der fællesspisning. Slagelse Basket havde inviteret til åben hal i Nordhallen, hvor der deltog omkring 10 nye børn sammen med klubbens egne ungdomsmedlemmer. B73 og Slagelse Wolfpack havde slået sig sammen om at afholde en fælles åben hal i Nordhallen. Omkring 20 børn og nogle forældre deltog aktivt på dagen.

Samarbejde med Dansk Skoleidræt om at styrke arbejdet med idræt og bevægelse på kommunens skoler

I regi af arbejde med *'Bevægelse i Dagtilbud og Skoler'* har Fritidsafdelingen indgået et samarbejde med Dansk Skoleidræt om en række kompetenceudviklingskurser henvendt til kommunens pædagogiske personale på skoleområdet. 3 af de i alt 6 kurser er allerede afholdt, med god tilslutning fra flere af kommunens folkeskoler. Temaerne for de seks kurser er: Brain breaks og faglige øvelser, i dybden med faglig bevægelse, den røde tråd i idrætsundervisningen, temabaseret idrætsundervisning, dans og udtryk i idrætsundervisningen samt motorik i skolen. Ved at investere i kompetenceudvikling for det pædagogiske personale stræbes der efter, at skabe en skoledag og et miljø, hvor idræt og bevægelse ikke blot ses som en separat del af skoledagen, men som integrerede elementer, der beriger og supplerer den øvrige læring. Kurserne holdes lokalt på 6 forskellige folkeskoler og samarbejdet mellem skolerne og Dansk Skoleidræt koordineres af Fritidsafdelingen.

Beslutning i Folkeoplysningsudvalget den 15. april 2024

Fraværende: Britta Huntley (A), Per Bech (FOU)

At 1: Taget til orientering.

Der blev på mødet desuden orienteret om følgende:

* Jørn C. Nielsen oplyste om hans deltagelse i Idrætsmødet, hvor han skal medvirke i 2 paneldebatter.

* Helle Jacobsen oplyste om, at hun skal medvirke i en paneldebat ved Folkemødet. Paneldebatten handler om et kommende projekt omkring støtte til unge på kanten af arbejdsmarkedet. Projektgruppen er pt i gang med at finde finansiering af projektet.

Bilag

22-015151-17 Bilag 1 - DGI Medlemstal 2018-2023, Slagelse Kommune

Punkt 5: Input til kommende møder (B)

5. Input til kommende møder (B)

Sagsnr.:

Åbent

Kompetence

Folkeoplysningsudvalget

Beslutningstema

Folkeoplysningsudvalget kan beslutte eventuelle input til emner eller dagsordenspunkter, som ønskes behandlet på kommende møder.

Indstilling

Chef for Kultur, Fritid og Borgerservice indstiller,

- 1. at** Folkeoplysningsudvalget beslutter eventuelle input til emner eller dagsordenspunkter, som ønskes behandlet på kommende møder

Beslutning i Folkeoplysningsudvalget den 15. april 2024

Fraværende: Britta Huntley (A), Per Bech (FOU)

At 1: Ingen bemærkninger.

Punkt 6: Kommunikation (B)

6. Kommunikation (B)

Sagsnr.:

Åbent

Kompetence

Folkeoplysningsudvalget

Beslutningstema

Folkeoplysningsudvalget skal beslutte udsendelse af eventuelle pressemeddelelser og øvrig kommunikation i forlængelse af udvalgs mødet.

Indstilling

Chef for Kultur, Fritid og Borgerservice indstiller,

1. at Folkeoplysningsudvalget beslutter udsendelse af eventuelle pressemeddelelser og øvrig kommunikation i forlængelse af udvalgs mødet

Beslutning i Folkeoplysningsudvalget den 15. april 2024

Fraværende: Britta Huntley (A), Per Bech (FOU)

At 1: Ingen bemærkninger

Punkt 7: Godkendelse af referat (B)

7. Godkendelse af referat (B)

Sagsnr.:

Åbent

Kompetence

Folkeoplysningsudvalget

Beslutningstema

Folkeoplysningsudvalget skal godkende referatet.

Indstilling

Chef for Kultur, Fritid og Borgerservice indstiller,

- 1. at** Folkeoplysningsudvalget godkender referatet

Beslutning i Folkeoplysningsudvalget den 15. april 2024

Fraværende: Britta Huntley (A), Per Bech (FOU)

At 1: Godkendt.